

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องการประเมินเกษตรกรผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครในการเข้าสู่ระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตกล้วยไม้ตัดดอก ได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรเจ้าของสวนกล้วยไม้ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครที่มีชื่อในทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้เพื่อการส่งออก จำนวน 8 ราย ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ในการศึกษานี้ ดังต่อไปนี้

- | | |
|--------------------|--------------|
| 1. นายสุชิน | อิสวัสดิ์ |
| 2. นายเกรียงศักดิ์ | ทองสีมา |
| 3. นายมานพ | เกตุแก้ว |
| 4. นายหัตยา | ฮวดประสิทธิ์ |
| 5. นายสุนันท์ | เจริญพานิช |
| 6. นางสาวดา | รัตนจำนงค์ |
| 7. นายมานะ | สำรวยชื่น |
| 8. นายประกิต | สุนทรชัชเวช |

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยนำเสนอในรูปแบบการอธิบายเชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยเสนอจำแนกตามที่มาของข้อมูล และกลุ่มเนื้อหาของข้อมูลซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการปลูกกล้วยไม้ตัดดอก โดยแบ่งประเด็นออกเป็น 2 ส่วนคือ

2.1 ความพร้อมในด้านบุคคล อันได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรที่มีต่อระบบ

2.2 ความพร้อมในด้านการดำเนินงาน

ส่วนที่ 3 อุปสรรคและปัญหาในการเข้าสู่ระบบ รวมทั้งข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

เกษตรกรรายที่ 1 เพศชาย อายุ 60 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น มีประสบการณ์ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เพื่อการส่งออก 10 ปีขึ้นไป พื้นที่ในการเพาะปลูก 40-45 ไร่ เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด กล้วยไม้ที่ปลูก คือสกุลหวาย และสกุลมอศคาร่า ปริมาณกล้วยไม้ที่ตัดได้ในแต่ละวัน (ในฤดูฝน) ในปีที่ผ่านมาไม่ต่ำกว่า 6,000 ช่อ เฉลี่ยต่อปีไม่ต่ำกว่า 500,000 ช่อ ผลผลิตที่ตัดได้ส่งให้กับบริษัทผู้ส่งออก 1-4 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 50-60 ของปริมาณผลิตผลทั้งหมด จำนวนแรงงานในการทำสวนกล้วยไม้ 5-10 คน กลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิก คือกลุ่มกล้วยไม้ทำกระบือ

เกษตรกรรายที่ 2 เพศหญิง อายุระหว่าง 51-60 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น มีประสบการณ์ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เพื่อการส่งออก 10 ปีขึ้นไป พื้นที่ในการเพาะปลูก 40-45 ไร่ เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด กล้วยไม้ที่ปลูก คือสกุลหวาย และสกุลมอศคาร่า ปริมาณกล้วยไม้ที่ตัดได้ในแต่ละวัน (ในฤดูฝน) ในปีที่ผ่านมาไม่ต่ำกว่า 6,000 ช่อ เฉลี่ยต่อปีไม่ต่ำกว่า 500,000 ช่อ ผลผลิตที่ตัดได้ส่งให้กับบริษัทผู้ส่งออก 5-10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 61-70 ของปริมาณผลิตผลทั้งหมด จำนวนแรงงานในการทำสวนกล้วยไม้ 5-10 คน กลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิก คือกลุ่มกล้วยไม้ทำกระบือ

เกษตรกรรายที่ 3 เพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น มีประสบการณ์ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เพื่อการส่งออก 10 ปีขึ้นไป พื้นที่ในการเพาะปลูก 46-50 ไร่ เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด กล้วยไม้ที่ปลูก คือสกุลหวาย ปริมาณกล้วยไม้ที่ตัดได้ในแต่ละวัน (ในฤดูฝน) ในปีที่ผ่านมาไม่ต่ำกว่า 6,000 ช่อ เฉลี่ยต่อปีไม่ต่ำกว่า 500,000 ช่อ ผลผลิตที่ตัดได้ส่งให้กับบริษัทผู้ส่งออก 1-4 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 61-70 ของปริมาณผลิตผลทั้งหมด จำนวนแรงงานในการทำสวนกล้วยไม้ 5-10 คน กลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิก คือกลุ่มกล้วยไม้ทำกระบือ

เกษตรกรรายที่ 4 เพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น มีประสบการณ์ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เพื่อการส่งออก 10 ปีขึ้นไป พื้นที่ในการเพาะปลูก 46-50 ไร่ เป็นที่ดินของตนเอง และเป็นที่ดินเช่า กล้วยไม้ที่ปลูก คือสกุลหวาย ปริมาณกล้วยไม้ที่ตัดได้ในแต่ละวัน (ในฤดูฝน) ในปีที่ผ่านมาไม่ต่ำกว่า 6,000 ช่อ เฉลี่ยต่อปีไม่ต่ำกว่า 500,000 ช่อ ผลผลิตที่ตัดได้ส่งให้กับบริษัทผู้ส่งออก 10 บริษัทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 71-80 ของปริมาณผลิตผลทั้งหมด จำนวนแรงงานในการทำสวนกล้วยไม้ 11 คนขึ้นไป กลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิก คือกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เพื่อการส่งออก จังหวัดราชบุรี

เกษตรกรรายที่ 5 เพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เพื่อการส่งออก 7-8 ปี พื้นที่ในการเพาะปลูก 40-45 ไร่ เป็นที่ดินของตนเอง และเป็นที่ดินเช่า กล้วยไม้ที่ปลูก คือสกุลหวาย ปริมาณกล้วยไม้ที่ตัดได้ในแต่ละวัน (ในฤดูฝน) ในปีที่ผ่านมา 4,001- 6,000 ช่อ เฉลี่ยต่อปีไม่ต่ำกว่า 500,000 ช่อ ผลผลิตที่ตัดได้ส่งให้กับบริษัทผู้ส่งออก 5-10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 71-80 ของปริมาณผลิตผลทั้งหมด จำนวนแรงงานในการทำสวนกล้วยไม้ 11 คน กลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิก คือสมาคมผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้

เกษตรกรรายที่ 6 เพศชาย อายุระหว่าง 51-60 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย มีประสบการณ์ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เพื่อการส่งออก 10 ปีขึ้นไป พื้นที่ในการเพาะปลูก 46-50 ไร่ เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด กล้วยไม้ที่ปลูก คือสกุลหวาย ปริมาณกล้วยไม้ที่ตัดได้ในแต่ละวัน (ในฤดูฝน) ในปีที่ผ่านมาไม่ต่ำกว่า 6,000 ช่อ เฉลี่ยต่อปีไม่ต่ำกว่า 500,000 ช่อ ผลผลิตที่ตัดได้ส่งให้กับบริษัทผู้ส่งออก 5-10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 61-70 ของปริมาณผลิตผลทั้งหมด จำนวนแรงงานในการทำสวนกล้วยไม้ 5-10 คน กลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิก คือสมาคมผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้

เกษตรกรรายที่ 7 เพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีประสบการณ์ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เพื่อการส่งออก 10 ปีขึ้นไป พื้นที่ในการเพาะปลูก 40-45 ไร่ เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด กล้วยไม้ที่ปลูก คือสกุลหวาย ปริมาณกล้วยไม้ที่ตัดได้ในแต่ละวัน (ในฤดูฝน) ในปีที่ผ่านมาไม่ต่ำกว่า 6,000 ช่อ เฉลี่ยต่อปีไม่ต่ำกว่า 500,000 ช่อ ผลผลิตที่ตัดได้ส่งให้กับบริษัทผู้ส่งออก 5-10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 61-70 ของปริมาณผลิตผลทั้งหมด จำนวนแรงงานในการทำสวนกล้วยไม้ 5-10 คน กลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิก คือชมรมกล้วยไม้สมุทรสาคร

เกษตรกรรายที่ 8 เพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย มีประสบการณ์ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เพื่อการส่งออก 10 ปีขึ้นไป พื้นที่ในการเพาะปลูก 40-45 ไร่ เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด กล้วยไม้ที่ปลูก คือสกุลหวาย ปริมาณกล้วยไม้ที่ตัดได้ในแต่ละวัน (ในฤดูฝน) ในปีที่ผ่านมาไม่ต่ำกว่า 6,000 ช่อ เฉลี่ยต่อปีไม่ต่ำกว่า 500,000 ช่อ ผลผลิตที่ตัดได้ส่งให้กับบริษัทผู้ส่งออก 1-4 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 50-60 ของปริมาณผลิตผลทั้งหมด จำนวนแรงงานในการทำสวนกล้วยไม้ 5-10 คน กลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิก คือชมรมกล้วยไม้สมุทรสาคร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ระบบเกษตรดีที่เหมาะสม สำหรับการปลูกกล้วยไม้ตัดดอก (GAP)

ความพร้อมด้านบุคคล

ปัญหาที่พบในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกเพื่อการส่งออก พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านโรคแมลง ค่าปุ๋ยและสารเคมีที่มีราคาสูงขึ้น และมีบางส่วนที่มีปัญหาในด้านผลผลิตมีมากเกินไปเกินความต้องการในช่วงฤดูฝนทำให้ต้องตัดทิ้ง เพื่อรักษาคุณภาพของกล้วยไม้

การรับข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ทางการเกษตร เกษตรกรได้รับข่าวสารจากหลายแห่ง โดยได้รับข้อมูลจากการชมรมและกลุ่มเกษตรกรที่ตนเองเป็นสมาชิกเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมาในรูปแบบของการประชุมประจำเดือน การได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม และจากเอกสารประชาสัมพันธ์ของกลุ่ม นอกจากนี้มีเกษตรกรบางรายที่ค้นหาข้อมูลเองจากวารสารการเกษตร แต่มีเพียงรายเดียวที่ได้รับข่าวสารและการแนะนำจากทางเกษตรจังหวัด

การรับข้อมูลเกี่ยวกับระบบ GAP เกษตรกร 5 รายไม่เคยได้รับข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับระบบ GAP เลย ส่วนอีก 2 รายได้รับข้อมูลเป็นบางส่วนจากกลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิก และมีเพียง 1 รายที่ได้รับข้อมูลจากกรมส่งเสริมการเกษตร

ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GAP เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ 2 รายไม่ทราบว่าระบบ GAP คืออะไร เกษตรกร 2 รายเข้าใจว่าระบบ GAP คือการจดบันทึก การให้ปุ๋ย การฉีดยา ส่วนอีก 4 รายเข้าใจว่าระบบ GAP คือมาตรฐานของระบบการจัดการแปลงที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีเหมาะแก่การส่งออก

การนำระบบ GAP มาปฏิบัติใช้ มีเพียงเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์เพียงแค่ 1 ใน 8 รายที่คิดว่า ระบบ GAP นั้นไม่สามารถนำมาปฏิบัติใช้ได้จริง เนื่องจากความยุ่งยากของระบบ ส่วนเกษตรกรอีก 7 รายนั้นมีความคิดเห็นว่า สามารถนำมาปฏิบัติได้ ในด้านการจดบันทึกการใช้ปุ๋ย ยา และจะทำให้การทำงานเป็นระบบมากขึ้น โดยในขณะนี้เกษตรกร 2 รายที่คิดว่าได้นำระบบ GAP เข้ามาใช้แล้ว ด้วยการจดบันทึกการใช้ปุ๋ยยา บันทึกการปลูกกล้วยไม้ บันทึกสภาพของแปลง ปลูกกล้วยไม้ และคุณภาพของดอกไม้ ในขณะที่เกษตรกร 1 รายที่กล่าวว่าได้นำมาใช้แล้วในส่วนของการสร้างโรงเรือน การปลูก และการจดบันทึก ส่วนเกษตรกรอีก 5 ราย กล่าวว่ายังไม่ได้มีการนำระบบ GAP มาใช้ โดยที่เกษตรกร 4 คิดว่าจะนำมาใช้ แต่อีก 1 รายยังไม่แน่ใจ จะต้องดูความเหมาะสมก่อน

ความคิดเห็นในด้านผลของระบบ GAP ที่มีต่อการส่งออกกล้วยไม้ของประเทศไทย เกษตรกรทั้ง 8 รายมีความเห็นไปในทางเดียวกันว่า ระบบ GAP สามารถลดปัญหาในด้านโรค

แมลงศัตรูพืช ยกระดับคุณภาพดอกกล้วยไม้ไทยให้สูงขึ้น และจะทำให้ปริมาณการส่งออกเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

ข้อมูลจากแบบทดสอบความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบ GAP

ตารางที่ 4.1 แสดงผลแบบทดสอบความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับหลักการ GAP

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การสร้างโรงเรือนกล้วยไม้เป็นหนึ่งในข้อกำหนดของระบบ GAP		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	6	25.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	2	75.0
การเลือกพันธุ์กล้วยไม้เป็นหนึ่งในข้อกำหนดของ GAP		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
การปลูกเป็นหนึ่งหนึ่งในข้อกำหนดของ GAP		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	3	37.5
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	5	62.5
การให้น้ำเป็นข้อกำหนดหนึ่งของ GAP		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	5	62.5
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	3	37.5
สุขลักษณะและความสะอาดเป็นหนึ่งในข้อกำหนดของ GAP		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่		
การป้องกันกำจัดศัตรูกล้วยไม้เป็นหนึ่งในข้อกำหนดของ GAP	8	100.0
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	4	50.0
วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวเป็นหนึ่งในข้อกำหนดของ GAP	4	50.0
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	2	25.0
การบันทึกข้อมูลเป็นหนึ่งในข้อกำหนดของ GAP	6	75.0
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า การสร้างโรงเรือนกล้วยไม้เป็นหนึ่งในข้อกำหนดของระบบ GAP เกษตรกรตอบว่าใช่ 6 ราย ตอบว่าไม่ใช่ 2 ราย การเลือกพันธุ์ของกล้วยไม้ เกษตรกรทั้ง 8 รายตอบว่าไม่ใช่หนึ่งในข้อกำหนดของ GAP คำถามการปลูกเป็นหนึ่งหนึ่งในข้อกำหนดของ GAP เกษตรกรตอบว่าใช่ 3 ราย ตอบว่าไม่ใช่ 5 ราย คำถามการให้น้ำเป็นข้อกำหนดหนึ่งของ GAP เกษตรกรตอบว่าใช่ 5 ราย ตอบว่าไม่ใช่ 3 ราย คำถามสุขลักษณะและความสะอาดเป็นหนึ่งในข้อกำหนดของ GAP เกษตรกรทั้ง 8 ราย ตอบว่าใช่ คำถามการป้องกันกำจัดศัตรูกล้วยไม้เป็นหนึ่งในข้อกำหนดของ GAP เกษตรกรตอบว่าใช่ 4 ราย ตอบว่าไม่ใช่ 4 ราย คำถามวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวเป็นหนึ่งในข้อกำหนดของ GAP เกษตรกรตอบว่าใช่ 2 ราย ตอบว่าไม่ใช่ 6 ราย และคำถามการบันทึกข้อมูลเป็นหนึ่งในข้อกำหนดของ GAP เกษตรกรทั้ง 8 รายตอบว่าใช่

ตารางที่ 4.2 แสดงผลของแบบทดสอบความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับด้านโรงเรือน และแหล่งปลูก

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งปลูกกล้วยไม้ควรอยู่ใกล้แหล่งน้ำ และไม่เป็นที่ลุ่มหรือน้ำท่วมขัง เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
ทางเดินระหว่างโต๊ะปลูกควรมีความกว้าง 1.00 – 1.20 เมตร เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
หลังคาโรงเรือนปลูกกล้วยไม้ควรใช้ตาข่ายพรางแสงสีดำ เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า เกษตรกรทั้ง 8 ราย ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด

ตารางที่ 4.3 แสดงผลของแบบทดสอบความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับพันธุ์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การเลือกสายพันธุ์ที่ดี คือต้องมีลำต้นใหญ่ เติบโต ออกดอกช้า เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
กล้วยไม้สกุลหวายสามารถปลูกลงกระบะได้จำนวน 5 ต้นขึ้นไป เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0

ตารางที่ 4.3 แสดงผลของแบบทดสอบความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับพันธุ์ (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การขยายพันธุ์กล้วยไม้สกุลหวายทำได้ 2 วิธี คือ การแยกลำและการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่าเกษตรกรทั้ง 8 รายตอบคำถามที่อยู่ในข้อกำหนดเรื่องพันธุ์ได้ถูกต้องหมด

ตารางที่ 4.4 แสดงผลของแบบทดสอบความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการปลูก การให้น้ำ และการให้น้ำ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำที่ใช้สำหรับการเพาะปลูก ต้องเป็นน้ำบาดาล เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
กล้วยไม้สกุลหวายในระยะออกดอกควรให้น้ำ 10-20-30 หรือ 16-21-17 ทุก 7 วัน เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
ควรให้น้ำกล้วยไม้ในตอนเช้าระหว่าง 06.00-09.00 น. เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
คุณสมบัติของน้ำที่เหมาะสมกับกล้วยไม้ ควรมีความเป็นกรด-ด่าง (pH) ค่ามาตรฐาน 5.2-6.2 เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	5	62.5
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	3	37.5

จากตารางที่ 4.4 พบว่า เกษตรกรทั้ง 8 รายตอบคำถามน้ำที่ใช้สำหรับการเพาะปลูก ต้องเป็นน้ำบาดาล คำถามกล้วยไม้สกุลหวายในระยะออกดอกควรให้น้ำ 10-20-30 หรือ 16-21-17 ทุก 7 วัน และคำถามควรให้น้ำกล้วยไม้ในตอนเช้าระหว่าง 06.00-09.00 น. ได้ถูกต้องหมดทั้ง 3 ข้อ แต่ในคำถามคุณสมบัติของน้ำที่เหมาะสมกับกล้วยไม้ ควรมีความเป็นกรด-ด่าง (pH) ค่ามาตรฐาน 5.2-6.2 เกษตรกรตอบใช่ 5 ราย และตอบไม่ใช่ 3 ราย

ตารางที่ 4.5 แสดงผลของแบบทดสอบความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
กล้วยไม้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชกล้วยไม้		
การแต่งกายขณะปฏิบัติการฉีดพ่นสารเคมีนั้นมีการแต่งกาย อย่างรัดกุม		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
ห้องเก็บสารเคมี มีลักษณะที่สะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
หลังการฉีดพ่นสารเคมี ท่านมีการปฏิบัติตนคือ มีการอาบน้ำ และทำความสะอาดอุปกรณ์ต่าง ๆ		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
การกำจัดวัชพืชบนโต๊ะปลูกกล้วยไม้ โดยการถอน		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	5	62.5
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	3	37.5
ใช้สารกำจัดศัตรูพืช ตามอัตราส่วนของคำแนะนำจากข้างขวด		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	4	50.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	4	50.0
โรคดอกสนิม หรือ โรคจุดสนิม ควรป้องกันด้วย แมน โกลเซบ		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	6	75.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	2	25.0
โรคใบปื้นเหลือง มักจะเกิดมาในช่วงฤดูร้อน		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	6	75.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	2	25.0
กรณีมีเพลิงไฟฟ้าระเบิด ควรใช้สารฆ่าแมลงอิมิดาคลออดพ ริด(คอนฟิเตอร์)และ อะบาแม็คติน		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0

ตารางที่ 4.5 แสดงผลของแบบทดสอบความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืช กล้วยไม้ (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการฉีดพ่น ควรฉีดพ่นให้มีการกระจายของละอองกว้างที่สุด		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	5	62.5
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	3	37.5
ในการผสมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรผสมหลายชนิดในครั้งเดียวกัน		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	3	37.5
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	5	62.5
ลักษณะใบต่างตามแนวยาว มีสีเขียวอ่อน ยอดบิด แคระแกรน ช่อสั้น เป็นลักษณะของโรคไวรัส		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
สถานที่เก็บสารเคมีอยู่ติดกับที่พักอาศัย		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า เกษตรกรทั้ง 8 รายตอบคำถามการแต่งกายขณะปฏิบัติการฉีดพ่นสารเคมีนั้นมีการแต่งกายอย่างรัดกุม คำถามห้องเก็บสารเคมี มีลักษณะที่สะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก คำถามหลังการฉีดพ่นสารเคมี ท่านมีการปฏิบัติตนคือ มีการอาบน้ำและทำความสะอาดอุปกรณ์ต่าง ๆ คำถามสถานที่เก็บสารเคมีอยู่ติดกับที่พักอาศัย คำถามกรณีมีเพลิงไฟฟ้าระเบิด ควรใช้สารฆ่าแมลงอิมิดาคลอพริด(คอนฟิเตอร์)และ อะบาแม็คติน คำถามลักษณะใบต่างตามแนวยาว มีสีเขียวอ่อน ยอดบิด แคระแกรน ช่อสั้น เป็นลักษณะของโรคไวรัส ถูกต้อง ส่วนคำถามการกำจัดวัชพืชบนโต๊ะปลูกกล้วยไม้ โดยการถอน เกษตรกรตอบใช่ 5 ราย ตอบไม่ใช่ 3 ราย คำถามใช้สารกำจัดศัตรูพืช ตามอัตราส่วนของคำแนะนำจากข้างขวด เกษตรกรตอบว่าใช่ 4 ราย ไม่ใช่ 4 ราย เท่ากัน คำถามโรคดอกสนิม หรือ โรคจุดสนิม ควรป้องกันด้วย แมนโคเซบ เกษตรกรตอบว่าใช่ 6 ราย ไม่ใช่ 2 ราย คำถามลักษณะการฉีดพ่น ควรฉีดพ่นให้มีการกระจายของละอองกว้างที่สุด เกษตรกรตอบว่าใช่ 5 ราย ไม่ใช่ 3 ราย และคำถามในการผสมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรผสมหลายชนิดในครั้งเดียวกัน เกษตรกรตอบว่าใช่ 3 ราย ไม่ใช่ 5 ราย

ตารางที่ 4.6 แสดงผลของแบบทดสอบความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับสุขลักษณะและความสะอาด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
กำจัดวัชพืชในสวนกล้วยไม้ โดยเฉพาะโต๊ะปลูกให้สะอาดเสมอ เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
หลังการตัดแต่งกล้วยไม้ ควรนำเศษต้นพืชไปเผาทำลายนอก บริเวณสวนกล้วยไม้ เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
เศษวัสดุปลูกที่ไม่ใช้แล้ว ให้นำออกไปนอกสวนกล้วยไม้ เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า เกษตรกรทั้ง 8 รายตอบคำถามเกี่ยวกับการสุขลักษณะและความสะอาดถูกต้องทั้งหมด

ตารางที่ 4.7 แสดงผลของแบบทดสอบความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว และการบันทึกข้อมูล

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย ต้องมีจำนวนดอกบาน 2 ใน 4 ของช่อดอกถึงจะตัดได้ เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	5	62.5
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	3	37.5
หลังจากการฉีดพ่นสารเคมีแล้ว มีการเว้นระยะการเก็บเกี่ยว 2-3 วัน เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
สถานที่พักผลผลิตมีหลังคากันแสง เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
ท่านมีการบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยมีการจัดทำเป็นสมุดบันทึก เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	3	37.5
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	5	62.5

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรตอบคำถามหลักจากการฉีดพ่นสารเคมีแล้ว มีการเว้นระยะการเก็บเกี่ยว 2-3 วัน และคำถามสถานที่พักผลผลิตมีหลังคา กันแสง ถูกต้องทั้ง 8 ราย ในขณะที่คำถามกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย ต้องมีจำนวนดอกบาน 2 ใน 4 ของช่อดอกถึงจะตัดได้ เกษตรกรตอบว่าใช่ 5 ราย ไม่ใช่ 3 ราย และคำถามท่านมีการบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยมีการจัดทำเป็นสมุดบันทึก เกษตรกรตอบว่าใช่ 3 ราย ไม่ใช่ 5 ราย

ตารางที่ 4.8 แสดงคะแนนของเกษตรกรในด้านความรู้ เกี่ยวกับระบบ GAP

รายการ	จำนวนข้อที่ตอบถูก	คะแนน
หลักการของระบบ GAP		
เกษตรกรรายที่ 1	2	25.0
เกษตรกรรายที่ 2	2	25.0
เกษตรกรรายที่ 3	2	25.0
เกษตรกรรายที่ 4	7	87.5
เกษตรกรรายที่ 5	7	87.5
เกษตรกรรายที่ 6	5	62.5
เกษตรกรรายที่ 7	3	37.5
เกษตรกรรายที่ 8	3	37.5
ด้านแหล่งปลูกและโรงเรือน		
เกษตรกรรายที่ 1	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 2	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 3	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 4	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 5	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 6	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 7	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 8	3	100.0

ตารางที่ 4.8 แสดงคะแนนของเกษตรกรในด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบ GAP (ต่อ)

รายการ	จำนวนข้อที่ตอบถูก	คะแนน
ด้านพันธุ์		
เกษตรกรรายที่ 1	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 2	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 3	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 4	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 5	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 6	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 7	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 8	3	100.0
ด้านการปลูก การให้ปุ๋ยและการให้น้ำ		
เกษตรกรรายที่ 1	5	100.0
เกษตรกรรายที่ 2	5	100.0
เกษตรกรรายที่ 3	4	80.0
เกษตรกรรายที่ 4	5	100.0
เกษตรกรรายที่ 5	5	100.0
เกษตรกรรายที่ 6	5	100.0
เกษตรกรรายที่ 7	4	80.0
เกษตรกรรายที่ 8	4	80.0
ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูกล้วยไม้		
เกษตรกรรายที่ 1	10	83.3
เกษตรกรรายที่ 2	9	75.0
เกษตรกรรายที่ 3	7	58.3
เกษตรกรรายที่ 4	12	100.0
เกษตรกรรายที่ 5	10	83.3
เกษตรกรรายที่ 6	8	66.7
เกษตรกรรายที่ 7	9	75.0
เกษตรกรรายที่ 8	8	66.7

ตารางที่ 4.8 แสดงคะแนนของเกษตรกรในด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบ GAP (ต่อ)

รายการ	จำนวนข้อที่ตอบถูก	คะแนน
ด้านสัญลักษณ์และความสะอาด		
เกษตรกรรายที่ 1	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 2	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 3	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 4	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 5	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 6	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 7	3	100.0
เกษตรกรรายที่ 8	3	100.0
ด้านวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวและการบันทึกข้อมูล		
เกษตรกรรายที่ 1	2	50.0
เกษตรกรรายที่ 2	3	75.0
เกษตรกรรายที่ 3	2	50.0
เกษตรกรรายที่ 4	4	100.0
เกษตรกรรายที่ 5	4	100.0
เกษตรกรรายที่ 6	3	75.0
เกษตรกรรายที่ 7	2	50.0
เกษตรกรรายที่ 8	2	50.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ด้านหลักการของระบบ GAP มีเกษตรกร 2 รายที่ได้ตอบคำถามถูกต้องสูงสุด คือตอบถูก 7 ข้อจากคำถามทั้งหมด 8 ข้อ คิดเป็นคะแนนที่ได้ 87.5 รองลงมาคือ 5 ข้อ คะแนนที่ได้คือ 62.5 มีเพียง 1 ราย เกษตรกร 2 รายตอบคำถามถูกต้อง 3 ข้อ คิดเป็นคะแนน 37.5 เกษตรกร 3 รายตอบคำถามถูกเพียง 2 ข้อ คิดเป็นคะแนน 25.0

คำถามด้านแหล่งปลูกและโรงเรือน เกษตรกรทั้ง 8 รายตอบถูกต้องหมด

คำถามด้านแหล่งปลูกและโรงเรือน เกษตรกรทั้ง 8 รายตอบถูกต้องหมด

คำถามด้านการปลูก การให้น้ำและการให้น้ำ เกษตรกรตอบถูกต้องทั้ง 5 ข้อ 5 ราย และอีก 3 รายตอบถูกต้อง 4 ข้อคิดเป็นคะแนน 80.0

คำถามด้านการป้องกันกำจัดศัตรูกล้วยไม้ เกษตรกร 1 รายตอบถูกต้องหมดทั้ง 12 ข้อ เกษตรกร 2 รายตอบถูก 10 ข้อ คิดเป็น 83.3 คะแนน เกษตรกร 2 รายตอบถูก 9 ข้อ คิดเป็น 75.0 คะแนน เกษตรกร 2 ราย ตอบถูกต้อง 8 ข้อ คิดเป็น 66.7 คะแนน และเกษตรกร 1 ราย ตอบถูก 7 ข้อคิดเป็น 58.3 คะแนน

คำถามด้านสุขลักษณะและความสะอาด เกษตรกรทั้ง 8 รายตอบคำถามถูกต้องหมดทุกข้อ
คำถามด้านวิชาการหลังการเก็บเกี่ยวและการบันทึกข้อมูล เกษตรกร 2 รายตอบคำถามถูกต้องหมดทั้ง 4 ข้อ เกษตรกร 2 รายตอบคำถามถูกต้อง 3 ข้อ คิดเป็น 75.0 คะแนน และเกษตรกร 3 รายตอบคำถามถูกต้อง 2 ข้อ คิดเป็น 50.0 คะแนน

ตารางที่ 4.9 แสดงผลคะแนนรวมของเกษตรกรแต่ละรายในด้านความรู้เกี่ยวกับระบบ GAP

รายการ	คะแนน	ร้อยละ	ความพร้อม
เกษตรกรรายที่ 1	558.3	69.9	ปานกลาง
เกษตรกรรายที่ 2	575.0	71.9	ปานกลาง
เกษตรกรรายที่ 3	513.3	64.2	ปานกลาง
เกษตรกรรายที่ 4	687.5	85.9	มาก
เกษตรกรรายที่ 5	670.8	83.9	มาก
เกษตรกรรายที่ 6	629.2	78.7	มาก
เกษตรกรรายที่ 7	567.5	70.9	ปานกลาง
เกษตรกรรายที่ 8	534.2	66.8	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า เกษตรกรรายที่ 4 รายที่ 5 และรายที่ 6 มีคะแนนสูงกว่าร้อยละ 75 มีความพร้อมในด้านบุคคลมาก เกษตรกรรายที่ 1 รายที่ 2 รายที่ 3 รายที่ 6 รายที่ 7 และรายที่ 8 มีคะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 59.9 – 74.9 มีความพร้อมปานกลาง

ความพร้อมด้านการดำเนินงาน

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้ พบว่าเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 8 ราย เป็นผู้ดูแล ควบคุมการดำเนินงานในแปลงเพาะปลูกด้วยตนเอง โดยมีผู้ช่วยเป็นบุคคลภายในครอบครัว และแรงงานประจำที่จ้างไว้เพื่อดูแลสวนกล้วยไม้ เกษตรกรจะเป็นผู้กำหนด ตารางการฉีดปุ๋ยยา และเป็นผู้ผสมปุ๋ยยา รวมทั้งเลือกใช้ปุ๋ยยาด้วยตนเอง

แหล่งปลูก เกษตรกรทั้ง 8 ราย เลือกแหล่งปลูกอยู่ใกล้กับแหล่งน้ำ โดยพื้นที่นั้นไม่เป็นที่ลุ่มหรือมีน้ำท่วมขัง การคมนาคมสะดวก และไม่มีร่มเงาจากสิ่งก่อสร้าง

การสร้างโรงเรือน เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 8 รายใช้เสาโรงเรือนเป็นเสาคอนกรีตขนาด 2.5 x 2.5 นิ้ว – 4 x 4 นิ้ว มีความสูง 2.5 – 3.5 เมตร และใช้ตาข่ายพรางแสงสีดำซึงติดกันทั้งผืน ใต้ะวางกล้วยไม้สกุลหวายมีความสูง 60-70 เซนติเมตร และสกุลม็อคคาร่า มีความสูง 40-60 เซนติเมตร โดยมีการสร้างโต๊ะสลัดกับทางเดิน กว้าง 1.0 – 1.5 เมตร

พันธุ์ หลักในการเลือกพันธุ์กล้วยไม้ของเกษตรกรทั้ง 8 รายมีความคล้ายคลึงกัน โดยมีหลักดังนี้

1. ต้น ต้องเป็นต้นที่แข็งแรง สมบูรณ์ มีความต้านทานโรคสูง ปลูกเลี้ยงง่าย ออกดอกเร็ว
2. ช่อดอก ยาว แข็งแรง ช่อดก
3. ดอก สีสดใส สีเสมอ กลีบดอกหนา ไม่เปราะหักง่าย รูปทรงสวยงาม

การเตรียมพันธุ์ ในการขยายการเพาะปลูกที่ใช้มากที่สุด สำหรับสกุลหวาย เกษตรกรมีการใช้ 2 วิธีควบคู่กันไป คือ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จะใช้เมื่อมีการปลูกใหม่ในปริมาณมาก เหตุผลที่ใช้คือ ต้นที่ได้จะมีความสะอาด ปลอดโรค และมีคุณสมบัติเหมือนกันต้นแม่พันธุ์ทุกประการ ส่วนการแยกกล้า จะใช้ในกรณีการขยายการเพาะปลูกในปริมาณที่ไม่มาก หรือเป็นการทดแทนต้นเก่าที่รื้อทิ้ง โดยให้เหตุผลว่า เป็นการประหยัดต้นทุน สำหรับการขยายการเพาะปลูกในสกุลม็อคคาร่า นั้นจะใช้การตัดยอด หรือตัดตะเกียงเพียงอย่างเดียว เพราะ ประหยัดต้นทุน และต้นที่เป็นตะเกียงจะโตเร็ว และการตัดยอดเป็นการจำกัดความสูงของต้นกล้วยไม้วิธีหนึ่งด้วย

การปลูก กล้วยไม้สกุลหวายเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ 7 รายใช้กระบะกาบมะพร้าวอัด ขนาด 20 -25 x 30-32 เซนติเมตร โดยปลูกกล้วยไม้ 4 ต้นต่อกระบะ เกษตรกร 1 รายใช้กาบมะพร้าวพร้อมเปลือกแข็ง วางซ้อนเหลื่อมกันเว้นระยะห่างระหว่างต้นพอสมควร ใน 1 วาจะปลูก 12 ต้น แบ่งเป็น 4 แถว แถวละ 3 ต้น ในการปลูกสกุลม็อคคาร่าใช้วางบนตาข่ายพรางแสงที่ชิงพาดไว้บนโต๊ะวางกล้วยไม้ เว้นระยะห่างระหว่างต้นพอสมควร

การให้ปุ๋ย เกษตรกรมีการให้ปุ๋ยตามระยะของกล้วยไม้ ดังนี้

สกุลหวาย

1. ระยะการเจริญเติบโตทางลำต้นและใบ เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ 3 รายให้ปุ๋ยสูตรเสมออย่างเดียว โดยพ่นทุกๆ 7 วัน เกษตรกร 4 ราย ให้ปุ๋ยสูตรเสมอ สลับกับปุ๋ยสูตรไนโตรเจนสูง ทุกๆ 7 วัน เกษตรกร 1 รายให้ปุ๋ยตัวหน้าสูงอย่างเดียว โดยฉีดพ่นทุก 10 วัน

2. ระยะออกดอก เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ 2 รายให้ปุ๋ยสูตรฟอสฟอรัสสูงสลับกับสูตรเสมอ ทุกๆ 7 วัน เกษตรกร 4 รายให้ปุ๋ยสูตรฟอสฟอรัสสูงอย่างเดียว ทุก 7 วัน เกษตรกร 1 รายให้ปุ๋ยสูตรโพแทสเซียมสูงผสมกับสูตรฟอสฟอรัสสูง โดยฉีดพ่นทุก 5 วัน และเกษตรกรอีก 1 รายให้ปุ๋ยสูตรฟอสฟอรัสสูงผสมกับสูตรโพแทสเซียมสูง ทุกๆ 7 วัน

3. ระยะตัดดอก มีเกษตรกร 3 รายให้ปุ๋ยสูตรเสมออย่างเดียว ทุก 7 วัน เกษตรกร 2 รายให้ปุ๋ยสูตรเสมอสลับกับสูตรฟอสฟอรัสสูง โดยมี 1 รายฉีดพ่นทุก 7 วัน และอีก 1 รายฉีดพ่นทุก 5 วัน เกษตรกร 2 รายให้ปุ๋ยสูตรโพแทสเซียมสูงสลับกับสูตรเสมอทุก 7 วัน และเกษตรกร 1 รายให้ปุ๋ยสูตรฟอสฟอรัสสูงอย่างเดียวทุก 7 วัน

สกุลมือคคาร่า เกษตรกรทั้ง 2 รายให้ปุ๋ยสูตรเสมอสลับกับสูตรฟอสฟอรัสสูง ทุก 10 วัน มี 1 รายที่เปลี่ยนเป็นให้สูตรโพแทสเซียมสูง เมื่อเข้าฤดูฝน โดยฉีดพ่นทุก 14 วัน

การให้น้ำ น้ำที่เกษตรกรใช้ในการให้น้ำกล้วยไม้ทั้ง 8 ราย ใช้น้ำจากลำคลอง โดยมี 5 รายที่สูบน้ำจากคลองมาเก็บกักไว้ในบ่อที่ขุดไว้ ส่วนอีก 3 รายสูบน้ำจากคลองเพื่อใช้ในการให้น้ำโดยตรง โดยให้วันละ 1 ครั้งในตอนเช้า สำหรับด้านการตรวจคุณภาพน้ำนั้น มีเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์เพียง 3 รายที่เคยนำน้ำที่ใช้ในการให้น้ำกล้วยไม้ไปตรวจ เพราะคิดว่าน้ำเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ จึงต้องการทราบคุณภาพของน้ำที่นำมาใช้ โดยผลการตรวจที่ออกมา พบว่าน้ำมีคุณภาพดี เพียงรายเดียว ส่วนรายที่ 2 พบว่าน้ำมีค่าความเป็นด่างสูง วัดได้ที่ 8-9 และการนำไฟฟ้า (EC) วัดได้ 200 และรายที่ 3 พบว่าน้ำมีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ที่ 7.5

สัญลักษณ์และความสะอาดภายในแปลงเพาะปลูก เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 8 ราย ใช้สารเคมีฉีดพ่นเพื่อกำจัดวัชพืชบริเวณรอบๆ แปลงเพาะปลูกและใต้โต๊ะปลูก ส่วนวัชพืชที่ขึ้นบนโต๊ะปลูกนั้นจะทำการถอนออก เศษวัชพืชและเศษต้นกล้วยไม้ที่ตัดออกจะนำไปกำจัดโดยวิธีการเผา ในด้านของการจัดเก็บสารเคมีนั้นเกษตรกรทั้ง 8 รายมีการสร้างห้องเก็บสารเคมีที่มิดชิดและมีกุญแจปิด

การป้องกันกำจัดศัตรูกล้วยไม้

ตารางที่ 4.10 แสดงข้อมูลสารป้องกันกำจัดโรคที่ใช้ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้

โรค	สารป้องกันกำจัดโรคที่ใช้ (ชื่อสามัญ)	จำนวน	ร้อยละ
โรคน้ำดำ/ โรคยอดเน่า/ โรคน้ำเข้าไส้	สเตรปโตมัยซิน	2	25.0
	คาร์เบนดาซิม	2	25.0
	เมทาแลกซิล	3	37.5
	โคโรทาโลนิล	1	12.5

ตารางที่ 4.10 แสดงข้อมูลสารป้องกันกำจัดโรคที่ใช้ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ (ต่อ)

โรค	สารป้องกันกำจัดโรคที่ใช้ (ชื่อสามัญ)	จำนวน	ร้อยละ
โรคนอกสนิม/ โรคจุดสนิม	แมนโคเซบ	7	87.5
	แคปแทน	1	12.5
โรคใบปื้นเหลือง	แมนโคเซบ	7	87.5
	แมนโคเซบ / คาร์เบนดาซิม	1	12.5
โรคใบจุด/ใบซีดถาก	แมนโคเซบ	3	37.5
	คาร์เบนดาซิม	2	25.0
	แมนโคเซบ / เบนโนมิล	1	12.5
	แมนโคเซบ / คาร์เบนดาซิม	2	25.0
โรคเน่า	แคปแทน	2	25.0
	สเตรปโตมัยซิน	4	50.0
	เมทาแลกซิด	2	25.0
โรคไวรัส	ไม่ใช้สารเคมี กำจัดโดยการถอนต้นทิ้ง	5	62.5
	ยังไม่เคยพบ	2	25.0
	สารชีวภาพ	1	12.5

จากตารางที่ 4.10 พบว่า

โรคน้ำดำ โรคยอดเน่า หรือโรคเน่าเข้าไส้ เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ 3 รายใช้สารเมทาแลกซิดในการป้องกันและกำจัดโรคนี้ ส่วนสารสเตรปโตมัยซิน และคาร์เบนดาซิม มีเกษตรกรใช้อย่างละ 2 รายคิดเป็นร้อยละ 25.0 และมีเพียงรายเดียวหรือร้อยละ 12.5 ที่ใช้สารโคโรทาโรนิลในการป้องกันและกำจัดโรคนี้

โรคนอกสนิม โรคจุดสนิม เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้สารแมนโคเซบในการป้องกันและกำจัดโรคนี้ มีเพียง 1 รายที่ใช้สารแคปแทน

โรคใบปื้นเหลือง เกษตรกร 7 รายคิดเป็นร้อยละ 87.5 ใช้สารแมนโคเซบในการป้องกันและกำจัดโรคนี้ และมีเกษตรกร 1 รายที่ใช้ทั้งสารแมนโคเซบ และคาร์เบนดาซิม

โรคใบจุด ใบซีดถาก เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ 3 รายคิดเป็นร้อยละ 37.5 ใช้สารแมนโคเซบในการป้องกันและกำจัด เกษตรกร 2 รายใช้สารคาร์เบนดาซิม เกษตรกร 2 รายใช้ทั้งสารแมนโคเซบ และเบนโนมิล และ 1 รายใช้สารแมนโคเซบ และคาร์เบนดาซิม

โรคเน่า ในการป้องกันและกำจัดโรคนี้นี้ มีเกษตรกร 4 รายคิดเป็นร้อยละ 50.0 ใช้สารสเตรปโตมัยซิน สารแคปแทนมีเกษตรกรใช้ 2 ราย ซึ่งเท่ากับจำนวนผู้ใช้สารเมทาแลคซิด

โรคไวรัส เกษตรกร 5 รายคิดเป็นร้อยละ 62.5 ไม่ใช้สารใดๆในการป้องกันและกำจัดโรคนี้นี้แต่กำจัดโดยการถอนต้นกล้วยไม้ที่เป็น โรคแล้วนำไปเผาทำลาย เกษตรกร 2 ราย ยังไม่เคยพบการระบาดของโรคนี้นี้ในแปลงปลูก ส่วนอีก 1 รายใช้สารชีวภาพที่สกัดจากสมุนไพร

ตารางที่ 4.11 แสดงข้อมูลสารเคมีในการกำจัดแมลงที่ใช้ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้

ชนิดของแมลง	สารฆ่าแมลง	จำนวน	ร้อยละ
เพลี้ยไฟฝ้าย	คอนฟิดอร์	2	25.0
	อะบาเม็คติน	4	50.0
	อิมิดาคลอพริด	2	25.0
บั่วกล้วยไม้ “ไอฮวบ”	อะบาเม็คติน	3	37.5
	ไซเพอร์เมทริน	1	12.5
	ไซเพอร์เมทริน/ แลนเนท	1	12.5
	คลอไพริฟอส	1	12.5
	ไซเพอร์เมทริน / เมทโทมิล	1	12.5
	คลอไพริฟอส / ไซเพอร์เมทริน	1	12.5
หนอนกระทู้หอม	ยังไม่เคยพบ	3	37.5
	ไซเพอร์เมทริน	3	37.5
	อาทาบอน	1	12.5
หอยทาก	ยังไม่เคยพบ	5	62.5
	กากชา	2	25.0
	สารชีวภาพ	1	12.5

จากตารางที่ 4.11 พบว่า

ในการกำจัดเพลี้ยไฟฝ้าย เกษตรกร 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.0 ใช้สารอะบาเม็คติน สารคอนฟิดอร์และอิมิดาคลอพริดมีเกษตรกรใช้อย่างละ 2 รายเท่ากัน

บั่วกล้วยไม้ “ไอฮวบ” เกษตรกร 3 รายคิดเป็นร้อยละ 37.5 ใช้สารอะบาเม็คตินในการกำจัด เกษตรกร 1 รายใช้ไซเพอร์เมทริน ใช้ทั้งไซเพอร์เมทรินและแลนเนท 1 ราย ใช้คลอไพริฟอส 1 ราย ใช้ทั้งไซเพอร์เมทริน และเมทโทมิล 1 ราย และใช้ทั้งคลอไพริฟอส และเมทโทมิล 1 ราย

หนอนกระทู้หอม เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ 3 รายคิดเป็นร้อยละ 37.5 ยังไม่เคยประสบกับการระบาดของแมลงชนิดนี้ เกษตรกร 3 รายใช้สารไซเพอร์เมทรินในการกำจัดแมลงศัตรูพืชชนิดนี้ และ 1 รายใช้สารอาทาบอน ในการกำจัดหนอนกระทู้หอม

หอยทาก เกษตรกรส่วนใหญ่ถึง 5 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 62.5 ยังไม่เคยพบการระบาดของหอยทาก เกษตรกร 2 ราย ใช้กากขาในการป้องกันหอยทาก และเกษตรกร 1 รายใช้สารชีวภาพในการป้องกัน

วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว มาตรฐานในการตัดดอกกล้วยไม้สกุลหวายเพื่อการส่งออกของเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ 7 รายตัดเมื่อมีจำนวนดอกบาน 5 ดอก ในกล้วยไม้ทุกขนาดโดยไม่คำนึงถึงปริมาณดอกกล้วยไม้ทั้งหมดที่มีอยู่ต่อช่อ และ 1 รายตัดเมื่อมีจำนวนดอกบาน 7 ดอก ในสกุลมือคคาร่าเกษตรกรทั้ง 2 รายตัดเมื่อมีจำนวนดอกบาน 8-10 ดอก หรือ 3 ใน 4 ของจำนวนดอกต่อช่อ การเว้นระยะในการตัดดอกไม้หลังจากการใส่ปุ๋ย (พ่นยาป้องกันและกำจัดโรคและแมลง) เกษตรกรตัดกล้วยไม้ภายในวันเดียวกับที่ฉีดปุ๋ยยา 3 ราย ตัดวันรุ่งขึ้นหลังจากฉีดพ่นปุ๋ยยา 4 ราย และมีเพียง 1 รายที่เว้นระยะตัดหลังจากมีการฉีดพ่นปุ๋ยยา 3 วัน ในช่วงเวลาที่รอทางบริษัทส่งออกมารับกล้วยไม้ เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 8 รายใช้วิธีนำกล้วยไม้มามัดเป็นกำ กำละ 10 ช่อ โดยใช้ยางรัด วางไว้บนโต๊ะในที่ร่ม คลุมด้วยผ้าชุบน้ำ

การประเมินความพร้อมด้านการดำเนินงานของเกษตรกรในการเข้าสู่ระบบ GAP โดยการใช้แบบตรวจประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช (กรมวิชาการเกษตร, 2547)

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช ข้อกำหนดแหล่งน้ำ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งน้ำที่ใช้ไหลผ่านชุมชน		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
แหล่งน้ำที่ใช้ไหลผ่านคอกปศุสัตว์ สัตว์ปีก		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
แหล่งน้ำที่ใช้ไหลผ่านโรงงานอุตสาหกรรม		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
น้ำจากโรงงานอุตสาหกรรมมีโอกาสไหลลงในแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช ข้อกำหนดแหล่งน้ำ (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำที่ใช้ในการเกษตรมีโอกาสนปนเปื้อนสารพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
แหล่งน้ำที่ใช้ไหลผ่านเขตเกษตรกรรมที่มีการใช้สารเคมีมาก		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	4	50.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	4	50.0
บริเวณบ่อ/สระเคยเป็นคอกปศุสัตว์มาก่อน (2 ปี)		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
บริเวณบ่อ/สระเคยเป็นโรงงานอุตสาหกรรม		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
บริเวณบ่อ/สระอยู่ใกล้สถานที่ผสมสารเคมี		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
น้ำในบ่อ/สระมีโอกาสนปนเปื้อนสารเคมีจากสถานที่เตรียมสารเคมีที่อยู่ใกล้เคียง		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
น้ำในบ่อ/สระมีโอกาสนปนเปื้อนจากสารเคมีที่พ่นในแปลง		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	0	0.00
น้ำในบ่อ/สระมีโอกาสนปนเปื้อนสารเคมีที่พ่นจากสวนใกล้เคียง		
เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	2	25.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	6	75.0
น้ำในบ่อ/สระเคยมีการตรวจวิเคราะห์พบสารพิษตกค้าง		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
น้ำในบ่อ/สระเคยมีการตรวจวิเคราะห์พบโลหะหนัก		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
น้ำในบ่อ/สระเคยมีการตรวจวิเคราะห์พบจุลินทรีย์โคลิฟอร์ม		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
น้ำจากแหล่งน้ำที่ใช้มีโอกาสที่จะสัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	0	00.0

จากตารางที่ 4.12 พบว่าในข้อกำหนดแหล่งน้ำนั้น เกษตรกรทั้ง 8 ราย ตอบว่าไม่ใช่ 13 ข้อ จากคำถามทั้งหมด 18 ข้อ คิดเป็น 72.2 % ถือว่าผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช ข้อกำหนดพื้นที่ปลูก

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
แปลงปลูกเคยเป็นที่ตั้งของโรงพยาบาล		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
แปลงปลูกเคยเป็นที่ตั้งคอกปศุสัตว์		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
แปลงปลูกเคยเป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
แปลงปลูกเคยเป็นสถานที่ทิ้งขยะ		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
แปลงปลูกเคยเป็นสถานที่ทิ้งสารเคมี		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
แปลงปลูกเคยปลูกพืชที่มีการใช้สารเคมีมาก		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
แปลงปลูกเคยมีการใส่ปุ๋ยที่มีการปนเปื้อนของโลหะหนัก		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
แปลงปลูกเคยมีการใช้สารเคมีในกลุ่ม คาร์บาเมต, ออร์แกโนคลอรีน และ ออร์แกโนฟอสเฟต		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	0	00.0
ดินในแปลงปลูกเคยมีการตรวจวิเคราะห์พบสารกำจัดศัตรูพืชที่มีพิษสูง		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ดินในแปลงปลูกเคยมีการตรวจวิเคราะห์พบโลหะหนักตกค้างในดินมาก่อน		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ในขั้นตอนการผลิต ผลผลิตมีโอกาสสัมผัสกับดินตลอดเวลา		
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0

จากตารางที่ 4.13 พบว่า เกษตรกรทั้ง 8 ราย ตอบว่าใช่ 11 ข้อ จากคำถามทั้งหมด 12 ข้อ ถือว่าผ่านเกณฑ์ ข้อกำหนด พื้นที่ปลูก

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช ข้อกำหนดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้สารเคมีที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายในการกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ใช้สารเคมีที่ประกาศห้ามใช้ในการกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ใช้สารเคมีที่ไม่เหมาะสมกับชนิดพืชและศัตรูพืช เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ใช้สารเคมีในอัตราที่นอกเหนือจากคำแนะนำในฉลาก เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่		
ใช้สารเคมีที่ประเทศผู้นำเข้าห้ามใช้ในการกำจัดศัตรูพืชของพืชที่จะส่งออก เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
สถานที่เก็บสารเคมีอยู่ติดกับที่พักอาศัย เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
การจัดวางสารเคมีและวัตถุอันตรายอยู่ใกล้มือเด็กเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
สถานที่เก็บสารเคมีไม่มีหลังคากันแดดและฝน เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	0	00.0
สถานที่จัดวางสารเคมีอยู่ติดหรืออยู่ใกล้กับสถานที่ประกอบอาหาร เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
สถานที่เก็บสารเคมีอยู่ใกล้แหล่งน้ำและมีโอกาสที่จะปนเปื้อนลงไปในแหล่งน้ำ เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช ข้อกำหนดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการติดฉลากหรือป้ายขวดหรือกล่องใส่วัตถุอันตราย เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
มีการถ่ายเทสารเคมีไปเก็บไว้ในภาชนะอื่นทำให้มีโอกาสนำไปใช้ ผิดได้ง่าย เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	8	100.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ไม่เคยอ่านฉลากก่อนการใช้สารเคมี เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุอยู่ใกล้เคียงสถานที่เก็บ สารเคมี เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	0	00.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ไม่เคยสวมเครื่องป้องกันตัวเองในขณะที่พ่นสารเคมี เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ไม่ทำความสะอาดร่างกายหลังการพ่นสารเคมี เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ไม่ทำความสะอาดอุปกรณ์พ่นสารเคมีทุกครั้งหลังการใช้ เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
พ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในช่วงใกล้เก็บเกี่ยวผลผลิต เกษตรกรที่ตอบว่าใช่	7	87.5
เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	1	12.5

จากตาราง 4.14 เกษตรกรทั้ง 8 ราย ตอบ ไม่ใช่ 14 ข้อ จากคำถาม 18 ข้อ ถือว่าผ่านเกณฑ์ข้อ
กำหนดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร

ตารางที่ 4.15 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช ข้อกำหนดผลผลิตปลอดจากศัตรูพืช

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สำรวจและพบการระบาดของและการเข้าทำลายของแมลงศัตรูสำคัญที่เป็นจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม ตามที่ระบุในแผนควบคุมการผลิตมากกว่า 10% ของจำนวนต้นในแปลง เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
สำรวจและพบการระบาดของโรคพืชที่สำคัญที่เป็นจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม ตามที่ระบุในแผนควบคุมการผลิต มากกว่า 10% ของจำนวนต้นในแปลง เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ผลิตผลที่เก็บเกี่ยวมาแล้วพบว่าไม่มีแมลงศัตรูและการทำลายของโรคพืชสำคัญที่เป็นจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมมากกว่า 10% ของจำนวนผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	8	100.0
ผลิตผลที่ผ่านการคัดแยกแล้วยังคงพบแมลงศัตรูและโรคพืชติดอยู่ เกษตรกรที่ตอบว่าไม่ใช่	0	00.0

จากตารางที่ 4.15 พบว่าเกษตรกรทั้ง 8 ราย ตอบว่า ไม่ใช่ 3 ข้อจาก 4 ข้อ ถือว่าผ่านเกณฑ์ข้อกำหนดผลผลิตปลอดจากศัตรูพืช

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช สำหรับข้อกำหนดแหล่งน้ำ โดยแสดงเป็นรายเกษตรกร

รายการ	จำนวนข้อที่ไม่ใช่	ร้อยละ
เกษตรกรรายที่ 1	14	77.7
เกษตรกรรายที่ 2	14	77.7
เกษตรกรรายที่ 3	15	83.3
เกษตรกรรายที่ 4	13	72.2
เกษตรกรรายที่ 5	15	83.3
เกษตรกรรายที่ 6	15	83.3

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช สำหรับข้อกำหนดแหล่งน้ำ โดยแสดงเป็นรายเกษตรกร (ต่อ)

รายการ	จำนวนข้อที่ไม่ใช่	ร้อยละ
เกษตรกรรายที่ 7	14	77.7
เกษตรกรรายที่ 8	14	77.7

จากตารางที่ 4.16 พบว่าเกษตรกรทั้ง 8 รายได้คะแนนเกินกว่าร้อยละ 50 ถือว่ามีความพร้อมมาก โดยเกษตรกรรายที่ 3 รายที่ 5 และ รายที่ 6 ตอบว่าไม่ใช่ 14 ข้อคิดเป็นร้อยละ 83.3 รองลงมาคือ รายที่ 1 รายที่ 2 รายที่ 7 และรายที่ 8 ตอบว่าไม่ใช่ 14 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 77.7 และเกษตรกรที่ได้คะแนนต่ำที่สุด คือเกษตรกรรายที่ 4 ตอบว่าไม่ใช่ 13 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 72.2

ตารางที่ 4.17 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช สำหรับข้อกำหนดพื้นที่ปลูก โดยแสดงเป็นรายเกษตรกร

รายการ	จำนวนข้อที่ไม่ใช่	ร้อยละ
เกษตรกรรายที่ 1	11	91.7
เกษตรกรรายที่ 2	11	91.7
เกษตรกรรายที่ 3	11	91.7
เกษตรกรรายที่ 4	11	91.7
เกษตรกรรายที่ 5	11	91.7
เกษตรกรรายที่ 6	11	91.7
เกษตรกรรายที่ 7	11	91.7
เกษตรกรรายที่ 8	11	91.7

ตารางที่ 4.17 พบว่าเกษตรกรทั้ง 8 รายมีความพร้อมสำหรับข้อกำหนดพื้นที่ปลูก โดยตอบว่าไม่ใช่เท่ากันทั้งหมด คือ 11 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 91.7

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช สำหรับข้อกำหนดการใช้
วัตถุดิบทรายทางการเกษตร โดยแสดงเป็นรายเกษตรกร

รายการ	จำนวนข้อที่ไม่ใช่	ร้อยละ
เกษตรกรรายที่ 1	15	83.3
เกษตรกรรายที่ 2	16	88.9
เกษตรกรรายที่ 3	14	77.8
เกษตรกรรายที่ 4	16	88.9
เกษตรกรรายที่ 5	17	94.4
เกษตรกรรายที่ 6	15	83.3
เกษตรกรรายที่ 7	15	83.3
เกษตรกรรายที่ 8	14	77.8

จากตารางที่ 4.18 พบว่า เกษตรกรทั้ง 8 รายได้คะแนนเกินกว่าร้อยละ 50 ถือว่ามีความพร้อม โดยเกษตรกรรายที่ 5 เพียงรายเดียวที่ตอบว่าไม่ใช่ 17 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 94.4 เกษตรกรรายที่ 2 และรายที่ 4 ตอบว่าไม่ใช่ 16 ข้อคิดเป็นร้อยละ 88.9 เกษตรกรรายที่ 1 รายที่ 6 และรายที่ 7 ตอบว่าไม่ใช่ 15 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 83.3 และเกษตรกรที่ได้คะแนนน้อยที่สุด คือเกษตรกรรายที่ 8 และรายที่ 3 ตอบว่าไม่ใช่ 14 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 77.8

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช สำหรับข้อกำหนดผลิตผล
ปลอดจากศัตรูพืช โดยแสดงเป็นรายเกษตรกร

รายการ	จำนวนข้อที่ไม่ใช่	ร้อยละ
เกษตรกรรายที่ 1	3	75.0
เกษตรกรรายที่ 2	3	75.0
เกษตรกรรายที่ 3	3	75.0
เกษตรกรรายที่ 4	3	75.0
เกษตรกรรายที่ 5	3	75.0
เกษตรกรรายที่ 6	3	75.0
เกษตรกรรายที่ 7	3	75.0
เกษตรกรรายที่ 8	3	75.0

จากตารางที่ 4.19 พบว่า เกษตรกรทั้ง 8 รายได้คะแนนเกินกว่าร้อยละ 50.0 ทุกรายโดย
ตอบว่าไม่ใช่ 3 ข้อใน 4 ข้อถือว่ามีความพร้อม

ตารางที่ 4.20 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช สำหรับข้อกำหนดผลิตให้
ได้ผลคุณภาพ โดยแสดงเป็นรายเกษตรกร

รายการ	จำนวนข้อที่ไม่ใช่	ร้อยละ
เกษตรกรรายที่ 1	5	83.3
เกษตรกรรายที่ 2	5	83.3
เกษตรกรรายที่ 3	5	83.3
เกษตรกรรายที่ 4	5	83.3
เกษตรกรรายที่ 5	5	83.3
เกษตรกรรายที่ 6	5	83.3
เกษตรกรรายที่ 7	5	83.3
เกษตรกรรายที่ 8	5	83.3

จากตารางที่ 4.20 พบว่า เกษตรกรทั้ง 8 รายได้คะแนนร้อยละ 83.3เกินกว่าร้อยละ 50.0 ทุก
รายถือว่ามีความพร้อม

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช สำหรับข้อกำหนดการเก็บ
เกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว โดยแสดงเป็นรายเกษตรกร

รายการ	จำนวนข้อที่ไม่ใช่	ร้อยละ
เกษตรกรรายที่ 1	13	72.2
เกษตรกรรายที่ 2	13	72.2
เกษตรกรรายที่ 3	13	72.2
เกษตรกรรายที่ 4	13	72.2
เกษตรกรรายที่ 5	13	72.2
เกษตรกรรายที่ 6	13	72.2
เกษตรกรรายที่ 7	13	72.2
เกษตรกรรายที่ 8	13	72.2

จากตารางที่ 4.21 พบว่า เกษตรกรทั้ง 8 รายได้คะแนนร้อยละ 72.2 เกินกว่าร้อยละ 50.0 ทุก รายถือว่ามีความพร้อม

ตารางที่ 4.22 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช สำหรับข้อกำหนดการเก็บรักษาและการขนย้ายผลิตผลในแปลง โดยแสดงเป็นรายเกษตรกร

รายการ	จำนวนข้อที่ไม่ใช่	ร้อยละ
เกษตรกรรายที่ 1	6	50.0
เกษตรกรรายที่ 2	6	50.0
เกษตรกรรายที่ 3	6	50.0
เกษตรกรรายที่ 4	6	50.0
เกษตรกรรายที่ 5	6	50.0
เกษตรกรรายที่ 6	6	50.0
เกษตรกรรายที่ 7	6	50.0
เกษตรกรรายที่ 8	6	50.0

จากตารางที่ 4.22 พบว่า เกษตรกรทั้ง 8 รายได้คะแนนร้อยละ 50.0พอดีทุกรายถือว่ามีความพร้อม

ตารางที่ 4.23 แสดงผลการประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืช สำหรับข้อกำหนดการบันทึกข้อมูล โดยแสดงเป็นรายเกษตรกร

รายการ	จำนวนข้อที่ไม่ใช่	ร้อยละ
เกษตรกรรายที่ 1	0	00.0
เกษตรกรรายที่ 2	3	60.0
เกษตรกรรายที่ 3	0	0.00
เกษตรกรรายที่ 4	5	100.0
เกษตรกรรายที่ 5	3	60.0
เกษตรกรรายที่ 6	3	60.0
เกษตรกรรายที่ 7	0	0.00
เกษตรกรรายที่ 8	0	0.00

จากตารางที่ 4.23 พบว่า เกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์นี้และมีความพร้อม คือ ได้คะแนนเกินร้อยละ 50.0 เพียง 4 ราย ในขณะที่อีก 4 รายไม่ได้มีการจดบันทึกในสมุด จึงถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ และไม่มีความพร้อมในด้านนี้

ส่วนที่ 3 อุปสรรคและปัญหาในการเข้าสู่ระบบ รวมทั้งข้อเสนอแนะ

ด้านบทบาทและภาระหน้าที่ของภาครัฐ และภาคเอกชนในการส่งเสริมระบบ GAP ในจังหวัดสมุทรสาครนั้น เกษตรกรทั้ง 8 รายมีความเห็นว่าทางภาครัฐ ควรให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GAP ให้ทั่วถึง เพราะมีเกษตรกรจำนวนมากที่ยังไม่เคยได้รับการแนะนำและอบรมเกี่ยวกับระบบนี้เลย ส่วนทางด้านบริษัทผู้ส่งออกก็ควรมีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้เกษตรกรทราบและมองเห็นความสำคัญของระบบ GAP และควรทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างเกษตรกรที่ใช้ระบบ GAP ในแปลงปลูกและเกษตรกรที่ไม่ได้ใช้

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกษตรกรต้องการเกี่ยวกับระบบ GAP เกษตรกรทั้ง 8 ราย ต้องการได้รับข้อมูลที่ละเอียดและชัดเจนเกี่ยวกับระบบ GAP นี้มากกว่าการเข้ามาแนะนำเพียงแค่ครั้งเดียวหรือ 2 ครั้ง รวมทั้งต้องการทราบผลประโยชน์ที่จะได้รับในลักษณะที่เป็นรูปธรรมถ้านำระบบ GAP มาใช้